

Geliş: 19/05/2026

Kabul: 18/06/2026

Yayın: 30/06/2026

Yerel Yönetişim ve Katılımcı Demokrasi Bağlamında Kent Konseylerinin Rolü: Amasya Kent Konseyi Örneği

The Role of City Assemblies in the Context of Local Governance and Participatory Democracy: The Case of Amasya City Assembly

Doç. Dr. Ezgi Kovancı
Adıyaman Üniversitesi
ekovanci@adiyaman.edu.tr
ORCID: 0000-0003-1434-2581

ÖZET

Bu çalışma, yerel yönetim ve katılımcı demokrasi bağlamında Amasya Kent Konseyi'nin rolü ve etkinliğini incelemektedir. Araştırmada, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 76. maddesiyle yasal statü kazanan kent konseylerinin; toplumsal temsiliyet, kurumsal yapı ve sürdürülebilir kalkınma amaçlarıyla uyumu Amasya örneği üzerinden değerlendirilmiştir. Doküman analizi yöntemi kapsamında konseyin son yıllarda gerçekleştirdiği genel kurul faaliyetleri, oluşturulan 10 farklı çalışma meclisi ve geliştirilen 57 proje önerisi analiz edilmiştir. Çalışmanın temel hipotezi, kent konseylerinin yerel yönetim ve katılımcı demokrasinin güçlendirilmesinde önemli aktörler olduğu; ancak uygulamada çeşitli yapısal ve kurumsal sorunlar nedeniyle bu işlevin tam anlamıyla gerçekleştirilemediğidir. Bulgular, Amasya Kent Konseyi'nin kentin tarihi dokusunun korunması ve farklı paydaşların bir araya getirilmesi açısından önemli katkılar sunduğunu ortaya koymaktadır. Bununla birlikte genç temsiliyetinin sınırlı olması, çalışma gruplarındaki cinsiyet dengesizliği ve mali özerklik sorunları gibi yapısal problemlerin devam ettiği tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda, Amasya Kent Konseyi'nin daha etkili bir yönetim aktörü haline gelebilmesi için katılımcı mekanizmaların güçlendirilmesi ve karar alma süreçlerinde şeffaflık ile izlenebilirliğin artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kent Konseyi, Yerel Yönetişim, Katılımcı Demokrasi, Amasya Kent Konseyi.

JEL Kodları: H70, H83

ABSTRACT

This study examines the role and effectiveness of the Amasya City Assembly within the framework of local governance and participatory democracy. It analyzes the alignment of city assemblies—which gained legal status under Article 76 of the Municipal Law No. 5393—with social representation, institutional structure, and sustainable development goals through the case of Amasya. Utilizing the document analysis method, the study evaluates the general assembly meetings held in recent years, the ten distinct working assemblies established, and the fifty-seven project proposals developed by the assembly. The hypothesis of the study posits that while city assemblies are significant actors in strengthening local governance and participatory democracy, an examination of the activities implemented by the Amasya City Assembly reveals that this potential has not been fully realized in practice due to various challenges. Findings indicate that although the assembly has made significant progress in preserving the city's historical fabric and convening various stakeholders, structural issues such as low youth representation, gender imbalance within working groups, and financial autonomy constraints persist. The study suggests that for the Amasya City Assembly to become a more effective governance actor, participatory mechanisms must be strengthened and the traceability of decision-making processes must be enhanced.

Keywords: City Assembly, Local Governance, Participatory Democracy, Amasya City Assembly.

JEL Codes: H70, H83

Cite (APA): Kovancı, E. (2026). Yerel Yönetişim ve Katılımcı Demokrasi Bağlamında Kent Konseylerinin Rolü: Amasya Kent Konseyi Örneği. *JSPM*, 1(1), 26-42.

EXTENDED ABSTRACT

This study aims to examine, from an institutional perspective, the types of projects developed by the Amasya City Assembly since its inception, the extent to which it has implemented governance principles, and its contribution to participatory democracy. Within the framework of local governance and participatory democracy, the study analyzes the alignment of the Amasya City Assembly with social representation, institutional structure, and sustainable development goals. The hypothesis of the study posits that while city assemblies are significant actors in strengthening local governance and participatory democracy, an examination of the activities implemented by the Amasya City Assembly reveals that this potential has not been fully realized in practice due to various challenges. Utilizing the document analysis method, this study examines the meeting minutes, directives, activity reports, collaborations, member structures of the Amasya City Assembly, as well as the projects developed within the scope of sustainable development goals.

The Amasya City Assembly has successfully completed its organizational process and managed to conduct active efforts toward the social, cultural, and spatial development of the city. Through various working assemblies established within its structure, the assembly has facilitated the preparation of diverse projects aligned with sustainable development goals. According to the findings, although the formation of working assemblies and the production of projects are positive developments, it is revealed that the constituent members of the Amasya City Assembly fail to fully satisfy social equality. Specifically, the number of female members remains low and unevenly distributed, youth representation is insufficient, certain sustainable development goals are disproportionately prioritized, and the critical problem areas required by the city are not accurately analyzed. Furthermore, while the Amasya City Assembly has carried out significant work regarding local governance and participatory democracy, no concrete data could be retrieved regarding the extent to which these efforts have been fully implemented.

The high average age of the assembly and the purely symbolic nature of youth representation weaken the dynamism of urban policies. Therefore, incentive mechanisms should be developed to ensure more active participation of young people in decision-making processes. The male-dominated structure observed in all working groups, except for the Women's Assembly, contradicts "Gender Equality," which is one of the core principles of sustainable development. Gender quotas or balancing policies should be implemented for assembly memberships. Additionally, the lack of concrete data regarding the final status of the assembly's advisory decisions within the Municipal Council creates the risk of these prepared projects "remaining on paper." The implementation processes of these decisions should be made accessible to citizen oversight via digital platforms. The insufficient inclusion of modern urban challenges, such as climate action and clean energy, in the projects constitutes a major shortcoming. Moreover, institutional collaborations with the city's university should be enhanced, and science-based, innovation-oriented policies should be prioritized. In conclusion, the study suggests that for the Amasya City Assembly to become a more effective governance actor, participatory mechanisms must be strengthened and the traceability of decision-making processes must be enhanced.

1. GİRİŞ

Küreselleşme süreciyle birlikte yerel yönetim anlayışı, geleneksel hiyerarşik yapıdan çok aktörlü ve müzakereci bir model olan yönetişime evrilmiştir. Kent konseyleri sürdürülebilir kalkınma kapsamında ortaya çıkan ve katılımcı demokrasiyi, yönetişimi, vatandaş taleplerinin yönetime aktarılmasını mümkün kılan bir örgütlenmedir. Kent konseyleri bünyesinde oluşturulan ve farklı toplumsal kesimlerin sorunlarına dönük politikalar geliştiren çalışma grupları, kentsel sorunların ortak akıl ve iş birliği temelince çözümlenmesine aracılık etmektedir. Bu bağlamda kadınlar, gençler, engelliler, çocuklar gibi farklı toplumsal gruplar kent konseylerinin çalışmalarında öne çıkmaktadır.

Türkiye’de 2000’li yıllardan itibaren kent konseylerinin hayata geçirilmesi amacıyla yasal düzenlemelerin yapıldığı ve çeşitli dönemlerde bu yasal düzenlemelerin revize edildiği anlaşılmaktadır. Özellikle Belediye Kanunu’nda yer alan hükümlerin kent konseylerinin yasal zeminini oluşturduğu ve kent konseylerinin kuruluşu ve örgütlenişi için daha sonra yönetmelik çıkarıldığı görülmektedir. Her ne kadar Türkiye’de kent konseyleri konusunda çalışmalar yapılsa da bu çalışmaların henüz istenen ölçüde başarı elde ettiği söylenemez. Ülke çapında yaygın bir şekilde kent konseylerinin kurulduğu söylenemediği gibi, kurulan kent konseylerinin ne derece etkin çalışmalar yürüttüğü de tartışma konusudur.

Bu çalışma, Amasya Kent Konseyi’nin kuruluşuyla birlikte kentin sorunlarına yönelik ne tür projeler geliştirdiğini, yönetim ilkelerini ne ölçüde hayata geçirdiğini ve katılımcı demokrasiye katkısını kurumsal bir perspektifle ele almayı amaçlamaktadır. Çalışmada yerel yönetim ve katılımcı demokrasi bağlamında Amasya Kent Konseyi’nin toplumsal temsiliyet, kurumsal yapı ve sürdürülebilir kalkınma amaçlarıyla uyumunu analiz edilmektir.

Doküman analizi yönetiminin kullanıldığı bu çalışmada, Amasya Kent Konseyi’nin toplantı tutanakları, yönergeleri, faaliyet raporları, iş birlikleri, üye yapısı ve sürdürülebilir kalkınma amaçları kapsamında geliştirilen projeleri incelenmiştir. Çalışmada kadın, gençlik, engelli, çocuk başta olmak üzere oluşturulan 10 çalışma meclisinin kâğıt üzerinde mi kaldığı yoksa somut çıktılar mı ürettiği incelenmiştir. Yine aynı kapsamda Amasya Kent Konseyinin oluşumu, teşkilatlanması, belediye ile olan ilişkileri, misyonu, toplumsal temsiliyet kabiliyeti ve faaliyetleri bu çalışmada ele alınan önemli noktalardır. Elde edilen bulgulara göre çalışma meclislerinin oluşturulması ve projeler üretmesi olumlu olmakla birlikte Amasya Kent Konseyini oluşturan üyelerin toplumsal eşitliği tam anlamıyla karşılayamadığı, kadın üye sayısının düşük kaldığı ve dengesiz biçimde dağıtıldığı, gençlerin yeterince temsil edilmediği, sürdürülebilir kalkınma amaçlarının bir kısmının daha fazla önemsendiği ve kentin ihtiyaç duyduğu sorun alanlarının isabetli şekilde analiz edilmediği ortaya çıkmaktadır. Ayrıca yerel yönetim ve katılımcı demokrasi bağlamında Amasya Kent Konseyinin önemli çalışmalar yürüttüğü fakat bunların tam anlamıyla hayata geçirilip geçirilmediği konusunda somut verilere ulaşılammıştır.

2. KENT KONSEYİ BAĞLAMINDA KAVRAMSAL BİR DEĞERLENDİRME

1992 yılında Birleşmiş Milletler öncülüğünde Rio de Janeiro’da gerçekleştirilen Çevre ve Kalkınma Konferansı (Rio Konferansı), sürdürülebilir kalkınma anlayışının kurumsallaşmasında önemli bir dönüm noktası olmuş; konferansın temel politika belgelerinden biri olan Gündem 21, katılımcı ülkeler tarafından kabul edilmiştir. Gündem 21 belgesi temelde sürdürülebilir kalkınma hedefi (SKH) doğrultusunda çeşitli ilke ve eylem alanlarını düzenlemektedir. Bu belgenin bir bölümünde yer alan Yerel Gündem 21 kapsamında yerel yönetim örgütlerinin SKH bağlamında girişimlere dahil edilmesi ve desteklenmesi gerektiği vurgulanmıştır (Ağır, Belli ve Arslan, 2017: 322). Bu belgede benimsenen ilke ve eylem planlarının gerçekleştirilmesinde yerel yönetim örgütlerine özel bir misyon yüklenmiştir. Gündem 21 konusunda Türkiye’deki ilk somut çalışmalardan birisi 2003 yılında Acil Eylem Planı içerisinde yer alan “Yerel Yönetimler Reformu” olmuştur ve kent konseylerinin oluşturulması gerektiğine değinilmiştir. Bu eylem planı kısa süre içinde yapılan yasal düzenlemelerde karşılık bulmuş ve 2005 yılında 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 76. Maddesinde kent konseyleri düzenlenmiştir (Öktem vd., 2022: 87).

Belediye Kanunu’nun 76. maddesine göre “Kent konseyi, kent yaşamında; kent vizyonunun ve hemşerilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmeye çalışır” şeklinde tanımlanmaktadır. Buna göre halkın yerel düzeydeki karar alma süreçlerine katılmasını sağlayacak mekanizmaların geliştirilmesine ve kurumlar arası iş birliğinin sağlanmasına imkân veren çalışmalar yapılmıştır. Yönetişim temelli bu yaklaşım doğrultusunda devlet odaklı yönetim anlayışı yerine vatandaş ve toplum odaklı yönetim anlayışını yerleştirme stratejisi daha sonra yapılan yasal düzenlemelerde de esas alınmıştır. Belediye Kanunun 76. maddesine dayalı olarak 2006 yılında Kent Konseyleri Yönetmeliği çıkarılmıştır. Bu yönetmelik kapsamında Yerel Gündem 21 bünyesinde kurulan meclisler kent konseyi çatısı altında bir araya getirilmiştir. Böylelikle Türkiye’de kent konseyleri aracılığıyla merkezi yönetim, yerel yönetim ve sivil toplumun ortaklığı temelinde bir yönetişim mekanizması kurulmuştur. Kent konseylerinin belli bir kalıp etrafından değil, kentteki değerler, öncelikler ve koşullar doğrultusunda geliştirilen yöntemlerle çalışmalarını sürdürmesi hedeflenmiştir. 2009 yılında Kent Konseyleri Yönetmeliğinde önemli değişiklikler yapılmış ve kent konseylerinin kuruluşu tüm belediyeler açısından zorunluluk haline getirilmiştir (Karakurt Tosun, 2018: 4-5). Daha önce kent konseyinin üyeleri arasında bulunan seçim bölgesi milletvekilleri, belediye meclisi ve il genel meclisi tarafından belirlenerek gönderilen üyeler, yapılan yasal değişiklikle Kent Konseyleri Yönetmeliğinden çıkarılmıştır. Bunun yerine merkezi yönetimin, yerel yönetimin ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının temsilcilerinin dışında, ilgili dernek ve vakıf temsilcilerine, kent konseyi tarafından kurulan meclis ve çalışma gruplarında birer temsilciyle katılım sağlamalarına imkân sağlanmıştır (Çelik, 2013: 218). Bu değişikliklerle kent konseylerinde sivil toplumun gücünün artırıldığı söylenebilir.

Kent Konseyleri Yönetmeliğinin 4. maddesine göre kent konseyi “Merkezi yönetimin, yerel yönetimin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının ve sivil toplumun ortaklık anlayışıyla, hemşerilik hukuku çerçevesinde bulunduğu; kentin kalkınma önceliklerinin,

sorunlarının, vizyonlarının sürdürülebilir kalkınma ilkeleri temelinde belirlendiği, tartışıldığı, çözümlerin geliştirildiği ortak aklın ve uzlaşmanın esas olduğu demokratik yapılar ile yönetim mekanizmalarını ifade eder”. Kent konseyleri, yerel yönetimleri, vatandaşları ve sivil toplum örgütlerini karar alma sürecinde buluşturan, iletişim tabanlı ortak bir yönetim modeli meydana getirmektedir (Doğan ve Kalkışım, 2015: 126). Kent konseyleriyle kentsel hizmetler demokratik bir zeminde sunulmakta, yerel dinamiklerin harekete geçirilmesi sağlanmakta, farklı aktörler arasında iş birliğinin gelişmesine hizmet edilmekte, vatandaşların yerel kentsel karar alma süreçlerine katılımı gerçekleştirilmektedir.

Kent konseyleri, muhtarlar, kamu kurum ve kuruluş temsilcileri, sendikalar, üniversiteler, dernekler, vakıflar ve uzman kişiler gibi aktörlerden oluşan, yürütme yetkisine sahip olmayan, sadece danışma rolü taşıyan bir sivil toplum kuruluşu olarak tanımlanmaktadır. Kent konseyleri, yönetişimin giderek güçlendiği ve yerel yönetimlerin ön plana çıktığı günümüz dünyasında kente ve kentlilere gönüllü olarak hizmet veren kurumlardır. Bu bağlamda kent konseyleri yönetişim yaklaşımını merkeze almakta ve farklı türden aktörleri kente ilişkin süreçlere dahil etmektedir. Kent konseyinin toplumsal farkındalık, sürdürülebilir kalkınma ve demokratik katılım gibi birtakım önemli misyonlarla donatılmıştır. Daha geniş bir perspektifte değerlendirildiğinde, kent konseylerinin hemşerilik hukuku ve ortak yaşam bilincinin geliştirilmesi, çok paydaşlı yönetişim modelinin esas alınması, kent kimliğine ilişkin tarihi, kültürel, doğal ve benzeri değerlerin sahiplenilmesi, çevre duyarlılığının geliştirilmesi ve yoksulluğun giderilmesi, sivil toplumun güçlendirilmesi ve kurumsallaşması, çocuk, genç, kadın ve engellilerin toplumsal yaşamdaki etkinliklerinin artırılması ve geliştirilen politika ve projelerin belediyelere aktarılması biçiminde çok yönlü işlevleri bulunmaktadır (Erkul, Kanten ve Seçtim, 2019: 60-61).

Türkiye’de 2026 yılı itibariyle 30 Büyükşehir Belediyesi, 51 İl Belediyesi, 519 Büyükşehir İlçe Belediyesi, 403 İlçe Belediyesi ve 404 belde belediyesi bulunmaktadır. Bu sayısal verilere göre Türkiye’de toplamda 1407 belediye bulunmaktadır (İçişleri Bakanlığı, 2026). Belediye Kanunu’na göre her belediyenin kent konseyi kurması gerektiği düşünüldüğünde belediye sayısı kadar ülkemizde kent konseyi bulunmalıdır. Ancak Türkiye’de kaç adet kent konseyi bulunduğu tam olarak bilinmemektedir. Türkiye Kent Konseyi Birliği’nin bile rakamlara göre 66 kent konseyi üyesi bulunmaktadır (Türkiye Kent Konseyi Birliği, 2026). Bu bağlamda yine Amasya ilinde gerçekleştirilen araştırma sonucunda Amasya ili genelinde Amasya, Merzifon, Gümüşhacıköy’de kent konseylerinin bulunduğu saptanmıştır. Suluova Kent Konseyinin bulunup bulunmadığı anlaşılamamakla birlikte Taşova, Hamamözü ve Göynücek ilçelerinde kent konseyi örgütlerinin bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu kısıtlı verilerle Türkiye’de kent konseyi teşkilatlanmasının ne ölçüde gerçekleştirildiği hakkında önemli ipuçları elde edilmiştir.

Kurulmaları yasal olarak emredilmesine rağmen, kent konseylerinin ülke çapında yeterince örgütlenmemesi dikkat çekici bir konudur. Bu noktada kent konseyleri belli bir demokratik birikim üzerine inşa edilebilir yapılardır. Kent konseyleri vatandaşlara aktif bir rol yüklemektedir. Bu süreç bir yandan halkı yönetsel süreçlere dahil etmekten çekinmeyen, demokrasiye inanan yöneticilerle diğer yandan ise demokratik süreçlere ilgi duyan, duyarlı ve vatandaşlık bilincine sahip vatandaşların girişimleriyle ilerletilebilir (Karakurt Tosun, 2018: 5).

3. DEMOKRASİ, YEREL YÖNETİŞİM VE KENT KONSEYLERİ

Demokrasi üzerine yürütülen geleneksel tartışmalara bakıldığında halkın siyasal hayata katılımlarını destekleyenler ve buna karşı çıkanlar olmuştur. Antik Yunan'daki doğrudan demokrasi tecrübesinde karar alma sürecine her açıdan katılımın pek mümkün olmadığına da anlaşılmasına yardımcı olmuştur. Almond ve Verba, vatandaşlık kültürü üzerine görüşlerini ileri sürerken bu bağlamda katılımcı siyasal kültürden söz etmektedirler. Onlara göre katılımcı siyasal kültür, siyasal sistemin ve yönetsel kurumların ve süreçlerin açık şekilde öğretildiği bir kültürdür. Yönetime katılmanın birçok farklı tanımlaması bulunmaktadır. Bu farklı tanımların ortak noktası, yönetime katılmanın vatandaşların yönetsel süreçlerde söz sahibi olmasıdır. Yönetime katılımda, yönetim ve vatandaş olmak üzere sürecin iki tarafı bulunmaktadır. Katılım, bu iki taraf arasındaki etkileşimin değişik boyut ve düzeylerde gerçekleşmesini anlatmaktadır. Dar açıdan katılım, seçimlere katılma ve oy kullanma şeklinde tanımlanırken geniş anlamda katılım ise, vatandaşların kurumların oluşmasına, görevlerin belirlenmesine, kararların alınmasına ve alınan kararların hayata geçirilmesine dahil olması demektir (Yaylı, 2015: 176).

Katılım, demokrasiyle özdeşleştirilen ve onu güçlendiren bir anahtar kavramdır. Bir yönetim biçimi olarak demokrasiyi üstün kılan, halkın siyasal sisteme katılması ve demokratik yönetim sistemini denetlemesidir (Gürbüzer, Sevinç, Alodalı ve Işık, 2004: 4). Çağdaş yönetsel gerçekliklere bakıldığında yerel yönetim, demokrasi ve katılım kavramlarının birbirini tamamlayıcı işlevler gördükleri anlaşılmaktadır. Yerel ölçekte demokrasinin hayata geçirilmesi için yerel özerkliğin tesis edilmesi, vatandaşların yönetim süreçlerine etkin katılması hem karar alma sürecine hem de kararların uygulanmasına yönelik denetimin vatandaşların katılımı ile gerçekleştirilmesi gerektiği ileri sürülmektedir (Yaylı, 2015: 178).

Yerel yönetişim, yönetişim olgusunun bilhassa yerel yönetim birimleriyle etkileşim içinde gerçekleştirilmesini anlatmaktadır. Hizmetlerin yerinden yönetimi yaklaşımının gelişmeye başladığı 1990'lı yıllarında başından itibaren kentsel yenileme çalışmalarının bir ürünü olarak kamusal, özel ve gönüllü yapıların iş birliği ekseninde ortaya çıkmıştır (Yaylı, 2015: 178-179). Yerel yönetişim, vatandaşların mahalli ölçekte karar alma ve uygulama süreçlerine hemen her düzeyde katılmaları anlamına gelmektedir. Uluslararası alanda ortaya çıkan yoksulluk, açlık, hastalık, ekosistemin bozulması, eşitsizlikler, insan hakları ihlalleri gibi çok yaygın sorunların ortaya çıkması katılımcılığı (Gürbüzer, Sevinç, Alodalı ve Işık, 2004: 4), demokrasiyi ve yönetişimi öne çıkartmıştır.

Kent konseyleri, her kentin kendine ait koşulları, değerleri ve önceliklerini dikkate alarak kentler için ortak bir uygulama alanı olan yerel aktörleri bir araya getirmektedir. Yönetişim ile bu süreç farklı toplumsal kesimler (gençler, kadınlar, yaşlılar, çocuklar vb.) için oluşturulan meclislerle desteklenmiştir. Çeşitli kentsel sorunlara karşı ortak çözüm üretilmesi hedeflenmiştir (Kalaycı ve Akin, 2021: 195). Bir başka açıdan kent konseyleri, yerel ölçekte kamu politikalarının planlanması ve uygulanmasında katılımcı bir demokrasi anlayışını temsil eden bir yönetişim mekanizmasıdır. Demokratik bir çerçevede sivil toplum örgütleri, meslek odaları, vakıflar, dernekler ve kentte yaşayan vatandaşları birer paydaş (Güven ve Çiçek, 2023: 223) olarak bu yönetişim sürecinin içinde rol almaktadır. Demokratik yönetim ve yönetişim

bağlamında kent konseyleri, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk ilkelerinin hayata geçirilmesini mümkün kılmakla beraber, kent hukuku, kente sahip çıkma ve kentlilik bilincinin de gelişimine katkı sağlayabilir (Kayan, 2018: 608).

Kent konseyleri ile belediyeler arasındaki ilişki dikkate alındığında kent konseylerinin belediye teşkilatı olan yerde kurulma koşulunun olması, kent konseyi tarafından alınan kararların belediye meclisinin ilk toplantısında gündeme alınarak değerlendirilmesi ve kent konseyinin mali kaynaklar açısından belediyeye bağımlı olması oldukça dikkat çekicidir. Özellikle kent konseylerinin mali özerkliğinin bulunmaması kent konseylerini belediyelerin bir uzantısı haline getirmekte ya da ona bağımlı bir örgüt olarak değerlendirilip eleştirilmesine yol açmaktadır. Buna rağmen belediye bütçesinden kent konseylerine hangi oranda kaynak aktarılacağı konusunda herhangi bir düzenlemenin yer almaması, kent konseylerinin belediye başkanlarının inisiyatifine bağlı hale getirmektedir (Önder ve Güler, 2016: 887-888).

4. AMASYA KENT KONSEYİNİN YEREL YÖNETİŞİME ETKİSİ

Amasya Kent Konseyi Birinci Genel Kurul Toplantısını 1 Ağustos 2024 tarihinde 113 üyenin katılımıyla gerçekleştirmiştir. Bu toplantıda yapılan oylamayla Mehmet Yüksel oybirliğiyle başkan seçilmiş ve 25 kişilik yürütme kurulu oluşturulmuştur (Amasya Kent Konseyi, 2024a). İkinci Genel Kurul Toplantısı ise 1 Ekim 2024 tarihinde gerçekleştirilmiştir. 153 üyenin katılımıyla gerçekleştirilen toplantıda çalışma meclisleri yönergesi oylamaya sunulurken kabul edilmiştir (Amasya Kent Konseyi, 2024b). Bu bilgiler ışığında Amasya Kent Konseyinin genel kurul toplantılarıyla başta örgütlenme konusunda olmak üzere 2024 yılından itibaren çalışmalarını artırdığı görülmektedir.

Amasya Kent Konseyi (2026a) “kentteki önemli aktörleri bir araya getiren bir platform” olarak tanımlanmıştır. “Kent Konseyi, her türlü farklılığa açık olarak bir kentin büyük buluşma arenasıdır. Kent Konseyinin hukuki dayanağı Belediye Kanunudur (madde 76). Kent Konseyinin ilk kuruluşu Belediye Başkanının ilk çağrısıyla olur. Ancak Kent Konseyi belediyenin bir birimi, müdürlüğü ya da uzantısı değildir. Sivil bir oluşumdur”. Bu bağlamda Amasya Kent Konseyi kendisini belediyeden ayrı bir sivil oluşum olarak tanımlamaktadır.

Amasya Kent Konseyine göre “kent konseyinin temel işlevleri, kentteki çeşitli aktörlerden oluşan bileşenleri ve paydaşları ile kentteki sorunları ortak akılla tartışmak; Farklı paydaşlar arasında uzlaşma ortamları sağlamak, Kamu Kurumları ile Sivil Toplum kesimleri arasında yeni köprüler ve diyalog kanalları kurmak, demokratik katılımı gerçekleştirmek ve sivil toplumu güçlendirmektir”. Amasya Kent Konseyi kendisini, kentin farklı aktörlerini müzakere ve iş birliği temelinde bir araya getirme amacıyla hareket eden bir yerel yönetim aktörü şeklinde konumlandırmaktadır.

Amasya Kent Konseyi faaliyetlerini geliştirme konusunda çalışma gruplarını öne çıkartmaktadır. “Kent konseyinde sorunların, fikirlerin ve projelerin geniş biçimde tartışılacağı ilk yer Çalışma Gruplarıdır. Kent Konseyi üyelerin talepleri, eğilimi ve kentin öncelikleri doğrultusunda pek çok çalışma grubu kurar. Bu gruplara katılabilmek için Kent Konseyi üyesi olmak şart değildir. Çalışma Grupları daha geniş yelpazede bir katılıma katkı sağlar”. Çalışma gruplarının çalışmalarını önemseyen Amasya Kent Konseyi, demokratik katılımı ve sorunların

ortak akılla çözülmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Çalışma grupları adeta kent konseyinin politika oluşturma birimleri olarak çalışmaktadır. Aynı zamanda kentin ihtiyaçları ve üyelerin önerileri doğrultusunda pek çok farklı çalışma grubunun oluşturulmasına imkân tanınmaktadır. Amasya Kent Konseyinin hâlihazırda 10 farklı çalışma grubu bulunmaktadır. Bu çalışma grupları şu şekilde sıralanmaktadır (Amasya Kent Konseyi, 2026a): “Çocuk, Gençlik ve Eğitim Meclisi”, “Kadın Meclisi”, “Engelli Meclisi”, “Kırsal Kalkınma ve Yaşam Kalitesi Meclisi”, “Afet Dirençli Kent Meclisi”, “Hayvan Hakları, Kent Sağlığı, Çevre ve İklim Meclisi”, “Kültür, Sanat ve Turizm Meclisi”, “Mekânsal Planlama ve Kent Estetiği Meclisi”, “Sürdürülebilir Ekonomi Meclisi” ve “Yönetim – Yönetişim (Sivil Toplum) Meclisi”.

Çocuk, Gençlik ve Eğitim Meclisi bir başkan ve altı üyeden oluşmaktadır. Bu çalışma grubunun amaçları, gençlerin yönetime katılımlarını sağlamak, toplumsal bilinçlenmeyi pekiştirmek, kültürel ve çevresel konularda farkındalık yaratmak, eğitim ve gelişim sağlamak, gönüllülük faaliyetlerini teşvik etmek, sağlıklı yaşama ve spora teşvik etmek, kültürel ve sanatsal faaliyetlere katılımı artırmak, çevre bilinci oluşturmak, demokratik iletişim ve diyalogu güçlendirmek, istihdam olanaklarını artırmak ve kariyer planlama, eşitlik ve adalet bilincini güçlendirmek şeklinde sıralanmaktadır (Amasya Kent Konseyi, 2026b).

Kadın Çalışma Meclisi bir kadın başkan ile dört kadın üyeden oluşmakta ve çalışma yönergesinde temel amaçlara yer vermektedir. Bu kapsamda kadınların katılımını artırmak, eşitlik ve adalet, farkındalık yaratmak, eğitim ve bilinçlendirme, kadına yönelik şiddetle mücadele, sağlık ve refah, ekonomik güçlendirme, sosyal destek, ağ kurma ve iş birliği, politika geliştirme, kültürel ve sanatsal faaliyetler, araştırma ve belgeleme temel amaçlar olarak sunulmaktadır (Amasya Kent Konseyi, 2026c).

Engelli Meclisi çalışma grubu bir başkan ve üç üyeden oluşmaktadır. Bu çalışma grubunun amaçları çalışma yönergesinde şu şekilde ortaya konmaktadır (Amasya Kent Konseyi, 2026b): engellilerin haklarını savunmak, erişilebilirlik sağlamak, toplumsal farkındalık, eğitim ve istihdam, sosyal ve kültürel katılım, sağlık hizmetlerine erişim, gönüllük ve destek, danışmanlık ve bilgi, yasaların uygulanması ve geliştirilmesi, engelliler için eğitim ve farkındalık programları düzenlemek, çevre düzenlemeleri gerçekleştirmek.

Kırsal Kalkınma ve Yaşam Kalitesi Meclisi bir başkan ve iki üyeden oluşmaktadır. Bu meclisin temel amaçları meclis yönergesinde şu şekilde yer almaktadır (Amasya Kent Konseyi, 2026d): “Amasya’nın kırsal bölgelerinin ekonomik ve sosyal kalkınmasını desteklemek, yerel tarımı güçlendirmek ve kırsal nüfusun yaşam kalitesini artırmak”, “kırsal alanlarda tarımsal üretimin artırılması, yerel ürünlerin pazarlanması ve kırsal turizmin geliştirilmesi için projeler geliştirmek”, “kırsal kesimde yaşayan insanların eğitim, sağlık ve alt yapı hizmetlerine erişimini iyileştirmek amacıyla çeşitli etkinlikler ve eğitim programları düzenlemek”, “yerel yönetimlerle, tarım kuruluşlarıyla ve sivil toplum örgütleriyle işbirliği yaparak Amasya’nın kırsal bölgelerinin sürdürülebilir kalkınmasına katkıda” bulunmaktadır.

Afet Dirençli Kent Meclisi bir başkan ve dört üyeye çalışmalarını sürdürmektedir. Bu meclisin çalışma yönergesinde temel amaçlara yer verilmektedir. Bu çalışma meclisi (Amasya Kent Konseyi, 2026e) “deprem öncesi, deprem sırasında ve deprem sonrası yapılması gerekenleri ilgili paydaş gruplar ile görüşmek ve somut bir hareket planı ortaya koymak amacıyla

kurulmuştur.” “Amasya Belediyesi bünyesinde yürütülen deprem ve afet çalışmalarının izlenerek, ilgili birimlerle iş birliği ve eşgüdüm içerisinde çalışmalarını yürütmeyi hedefler. Deprem öncesi, sırası ve sonrasında insanların hayatını, mal varlığını ve çevreyi korumak, afet etkilerini en aza indirmek ve afetzedelerin ihtiyaçlarını karşılamak için planlama, hazırlık, müdahale ve iyileştirme süreçlerinde ortak, somut, sivil bir hareket planı ortaya koymak; sivil toplum kuruluşlarının İstanbul’daki faaliyetleri, deneyim ve öngörülerinden faydalananarak ilgili merkezi ve yerel idarelerle koordinasyon içerisinde olmaktır.”

Hayvan Hakları, Kent Sağlığı, Çevre ve İklim Meclisi bir başkan ve üç üyeden meydana gelmektedir. Bu meclisin amacı çalışma yönergesinde şu şekilde sunulmaktadır (Amasya Kent Konseyi, 2026f): “kent sağlığı, hayvan hakları, çevre ve iklim konularında alınacak kararların ve gerçekleştirilecek faaliyetlerin belirlenmesi amacıyla bir çerçeve oluşturmak”, “hayvan hakları, sürdürülebilir şehirleşme, temiz çevre ve halk sağlığını koruma kapsamındaki uygulamaların etkin bir şekilde yürütülmesini sağlamak, bu alanlardaki ulusal ve uluslararası standartlara uyum sağlamak ve toplumda gerekli bilinçlendirmeyi artırmak hedeflenmek”, “yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve vatandaşların iş birliği içinde hareket etmesi teşvik edilerek, sağlıklı ve yaşanabilir kentler oluşturulması yönünde atılacak adımların belirlenmesine katkı” sağlamaktır.

Kültür, Sanat ve Turizm Meclisi bir başkan ve yirmi üyeden oluşmaktadır. Bu meclisin amacı “Amasya’nın tarihi ve kültürel birikiminin korunması, kültür-sanat üretim ve tüketim süreçlerinde yaygınlığın ve fırsat eşitliğinin sağlanması, bu süreçlerin iyileştirilmesini öngören çalışmalara katkı sağlamak, şehrin turizm alanında gelişmesini sağlayacak usul ve ilkeleri oluşturmaktır”. Buna ek olarak “Kültür, sanat ve turizm alanlarında şehrimizde bu faaliyetlerin nitelik ve niceliklerini geliştirmek ve halkın kültür ve sanat faaliyetlerine erişimini kolaylaştırmak için stratejiler üretmek; turizm alanında araştırma-geliştirme faaliyetleri gerçekleştirmek, farkındalık çalışmaları yapmak, kalıcı ve sürdürülebilir politikalara yön verecek çalışmalar yapmak” şeklinde meclisin amaçları sunulmaktadır (Amasya Kent Konseyi 2026g).

Mekânsal Planlama ve Kent Estetiği Meclisi bir başkan ve dört üyeye çalışmalarını gerçekleştirmektedir. İlgili çalışma yönergesinde meclisin amaçları (Amasya Kent Konseyi, 2026h): “Amasya yerleşiminin kentsel ve mimari gelişimini desteklemek, şehircilik, mimari ve kent estetiği alanlarında çalışan tüm kişi, kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde kentin mekânsal planlama, kent estetiği ve ulaşım politikalarına yön verecek çözüm ve öneriler geliştirmek ve Amasya’nın her yönüyle daha yaşanabilir bir kent olmasına katkıda bulunmak” biçiminde sunulmaktadır.

Sürdürülebilir Ekonomi Meclisi bir başkan ve dört üyeden meydana gelmektedir. Meclisin amaçları çalışma yönergesinin ilk maddesinde “Amasya’nın mevcut ekonomik kaynakların verimli ve dengeli şekilde yönetilmesini sağlayarak, mevcut ekonominin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi” biçiminde sunulmaktadır. Bu bağlamda kalkınmanın sağlanmasında “Ekonomik Sürdürülebilirlik” kavramına, doğa ile dost bir ekonomi anlayışına ve kaynakların doğru kullanımına önem verilmektedir (Amasya Kent Konseyi, 2026i).

Yönetim-Yönetişim (Sivil Toplum) Meclisi, bir başkan ve bir üyeden oluşmaktadır. Yönergede belirtilen amaçlar şunlardır: “projeleri uygulanabilmeleri konusunda gerekli görülürse, kent halkının görüşlerin alınabilmesi için anketler ya da plebisit çalışmaları düzenler”, “hazırlanan proje raporlarının belediye başkanlığına sunulduktan” sonra takibini yapmak, çalışma gruplarınca hazırlanan projeler ile belediye meclisinde alınan kararları paylaşarak” Amasya halkını bilgilendirmektir. “Hayvan hakları, sürdürülebilir şehirleşme, temiz çevre ve halk sağlığını koruma kapsamındaki uygulamaların etkin bir şekilde yürütülmesini sağlamak, bu alanlardaki ulusal ve uluslararası standartlara uyum sağlamak ve toplumda gerekli bilinçlendirmeyi artırmak”, “yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve vatandaşların iş birliği içinde hareket etmesi teşvik edilerek, sağlıklı ve yaşanabilir kentler oluşturulması yönünde atılacak adımların belirlenmesine katkı sağlamak” temel amaçlar arasında sayılmaktadır (Amasya Kent Konseyi, 2026i).

Amasya Kent Konseyi bünyesinde faaliyet yürüten çalışma meclislerinin Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda oluşturulduğu anlaşılmaktadır. Bu hedefler arasında (UNDP, 2015) “sağlıklı ve kaliteli yaşam”, “nitelikli eğitim”, “toplumsal cinsiyet eşitliği”, “insana yakışır iş ve ekonomik büyüme”, “eşitsizliklerin azaltılması”, “sürdürülebilir şehirler ve topluluklar”, “iklim eylemi” “karasal yaşam”, “barış adalet ve güçlü kurumlar”, “amaçlar için ortaklıklar” gösterilebilir. Ancak “yoksulluğa son”, “açlığa son”, “temiz su ve sanitasyon”, “erişilebilir ve temiz enerji”, “sanayi yenilikçilik ve altyapı”, “sorumlu üretim ve tüketim”, “sudaki yaşam” şeklindeki sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin çalışma meclisleri tarafından tam olarak karşılanmadığı anlaşılmaktadır. Oysa çalışma meclisleri sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda oluşturulabilir ve bu meclislerinin temel hedefleri bu bakışa açılsıyla hazırlanabilirdi. Bu durum Amasya Kent Konseyi açısından zayıf bir yön olarak değerlendirilmektedir. Aynı zamanda çalışma meclislerinin üye dağılımlarının da dengeli şekilde yapılmadığı ve bazı çalışma meclislerinde daha fazla (örneğin Kültür, Sanat ve Turizm Meclisi yirmi bir) üye yer alırken bazı çalışma meclislerinde bu sayı (örneğin Yönetim – Yönetişim (Sivil Toplum) Meclisi) iki üyeye kadar düşmektedir. Benzer bir olumsuz durum çalışma meclislerinde görevlendirilen üyeler arasındaki cinsiyet eşitliğinde görülmektedir. Kimi çalışma meclislerinde (Kadın Meclisi hariç) ağırlıklı olarak erkek üyeler görev alırken kimi çalışma meclislerinde ise tamamen erkek üyeler (örneğin Kırsal Kalkınma ve Yaşam Kalitesi Meclisi, Hayvan Hakları, Kent Sağlığı, Çevre ve İklim Meclisi gibi) görev almaktadır. Söz konusu zayıflıklar Amasya Kent Konseyinin çalışma kabiliyetini zayıflatmakta ve politika üretme potansiyelini kısıtlayıcı bir etki yaratmaktadır.

Bu gruplarda kent ile ilgili pek çok konu ele alınır, tartışılır, raporlaştırılır. Bu raporlar ve öneriler konseyin yetkili kurullarında görüşüldükten sonra Belediye Yönetimi ve diğer ilgili Kurumlarla paylaşılır, konunun takibi yapılır.

Belediye Kanunu Kent Konseyini sivil bir platform olarak öngörmüştür. Ona bir tüzel kişilik vermemiş özel bir bütçe tahsis etmemiştir Ancak Kanun, Kent Konseyinin faaliyetlerini yürütebilmesi için gerekli ayni ve mali destekleri Belediyenin yerine getirilmesini emretmiştir. Bu nedenle Belediyeler bütçelerini yaparken Kent Konseyi faaliyetlerini destekleyecek gider kalemlerini bütçeye koyarlar. Belediye ile Kent Konseyi arasında yakın bir ilişki vardır.

Kuruluş süreci tamamlandıktan sonra Amasya Kent Konseyi tarafından sürdürülen çalışmalar sonucunda kentinin yaşamlarını iyileştirecek projeler hazırlanmıştır. Daha sonra hazırlanan bu projeler Amasya Belediyesine sunulmuştur (Amasya Kent Konseyi, 2026j).

Tablo 1. Amasya Kent Konseyinin Proje Önerileri ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarıyla İlişkisi

Proje adı		Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA)
1	Çocuklar Geleceğimizdir Projesi	SKA 2, SKA 4, SKA 6, SKA 10
2	Oyunlarla Eğitim Parkı	SKA 4
3	Genç Sanat	SKA 4
4	Gençlik Buluşmaları	SKA 5, SKA 10
5	Gençlere Tarımı Anlatıyoruz	SKA 4, SKA 9, SKA 11, SKA 12
6	Üreten Kadınlar Üretim, Sergi, Teşhir ve Satış Salonu	SKA 8, SKA 12, SKA 17
7	Kadın Kiraathaneleri	SKA 3, SKA 5, SKA 10
8	Kadınlara Yönelik Sürekli Eğitim	SKA 5, SKA 17
9	Kent Merkezinde Engelli WC, Emzirme & Alt Değiştirme Odası	SKA 5, SKA 10
10	8 Mart Günü Kutlamaları	SKA 5, SKA 10
11	Kadınlar Blog	SKA 5, SKA 17
12	Engelliler İçin Üst Geçitlerde Asansör Yapılması	SKA 4, SKA 11
13	05.05 Amasya Günü	SKA 11
14	Kent Miraslarımıza Kültür Rotası Gezileri	SKA 11, SKA 16, SKA 17
15	Kamp ve Karavan Parkı (Merkezi)	SKA 3, SKA 11, SKA 17
16	Karavan alanının mevcut durumunun takibi ve gerekli bakım/onarımların yapılması	SKA 11
17	Amasya Kent, Tarih ve Kültür konulu söyleşi	SKA 11, SKA 16, SKA 17
18	Amasya Temalı Fotoğraf Yarışması	SKA 11, SKA 16
19	Amasya Lalesi & Lavanta Dikiminin Yaygınlaştırılması	SKA 11, SKA 12, SKA 13
20	Kırsal Yaşamda Çiftçilerin Sürekli Meslek içi Eğitimi	SKA1, SKA2, SKA8, SKA11, SKA12
21	Coğrafi İşaretle Ürünlere Yönelik Tanıtım	SKA1, SKA2, SKA8, SKA11, SKA12, SKA17
22	Deprem Riskine Yönelik Hazırlık	SKA 8, SKA 11, SKA 15
23	Zemin İyileştirilmesi	SKA 9, SKA 11
24	Oluşturulan Afet Risk Haritalarına göre alınan önlemlerin denetimi / uygulanması (Çakallar Mevkii)	SKA 11, SKA 9
25	Mevcut yapıların drenaj sisteminin iyileştirilmesi (Çakallar Mevkii)	SKA 9, SKA 11, SKA 15
26	Yangın riskine karşı binaların hazırlıklı hale getirilmesi	SKA 9, SKA 11
27	Kentin iklim değişikliği sebebiyle taşkın / sel riskinin araştırılması	SKA 9, SKA 11, SKA 13
28	Kentin iklim değişikliği sebebiyle sıcak hava dalgası riskine hazırlıklı hale getirilmesi	SKA 9, SKA 11, SKA 13
29	Temiz çevre ve temiz toplum bilgilendirme notlarının kente yerleştirilmesi	SKA 3, SKA 4, SKA 11
30	Yürüyüş Rotası	SKA 3, SKA 15
31	Amasya kenti hafıza mekanları	SKA 11, SKA 17
32	Amasya'nın Değerleri	SKA 11, SKA 17
33	Amasya'da hava ve gürültü kirliliği	SKA 3, SKA 11, SKA 15
34	Amasya'da Bulunan Tatlı Su Kaynaklarının İncelenmesi ve Korunması	SKA 3, SKA 6, SKA 11, SKA 15
35	Amasya Belediyesi Stratejik Planına Kent Sağlığı unsurlarının eklenmesi	SKA 3, SKA 11, SKA 13, SKA 15
36	Amasya Belediyesi Hayvan Barınağı Hayvan Sahiplendirme	SKA 11, SKA 15, SKA 17
37	Hız kesici kasislerin dikkat çekici hale getirilmesi	SKA 3, SKA 11
38	Projelere Finans Kaynaklarının Yaratılması	-
39	Medeniyetler Boyu Amasya: Geleneksel Kadın Kıyafetleri Moda Defilesi	SKA 9, SKA 12, SKA 17
40	Gönül Aşı Projesi (İkramı)	SKA 2, SKA 3
41	Unutulmaya Yüz Tutmuş Geleneksel El Sanatları ve Mesleklerin Canlandırılması	SKA 4, SKA 8, SKA 9, SKA 17
42	Amasya tanıtımı konusunda senarist ve yapımcıların davet edilmesi	SKA 8, SKA 9, SKA 11, SKA 17
43	Gastro-Aşk	SKA 1, SKA 2, SKA 3, SKA 8
44	Kaybolmaya yüz tutmuş el sanatları ve bakır işlemeciliği konusunda mesleki eğitimin artırılması	SKA 4, SKA 8, SKA 9, SKA 17
45	Tarım Verilerinin Sağlanması ve Değerlendirilmesi	SKA 8, SKA 9, SKA 11, SKA 12
46	Hayvanlar için Mama	SKA 11, SKA 15, SKA 17

47	Amasya Çevre ve İklim Kongresi' Düzenlemesi	SKA 11, SKA 17
48	Amasya Kent Konseyi Kongreleri' ana başlığı altında kongreler düzenlenmesi	SKA 11
49	Amasya Belediyesi 2025-2029 Stratejik Planı Uygulama Takibi	SKA 11, SKA 12, SKA 17
50	Sokak Sağlıklaştırma Projesi	SKA 8, SKA 11, SKA 17
51	Kent içi ulaşılabilir erişilebilir ve güvenli ulaşımın sağlanması	SKA 8, SKA 11
52	Kent Kültür Merkezi	SKA 4, SKA 8, SKA 11
53	Yaşayan Kütüphane	SKA 4, SKA 10, SKA 17
54	Amasya kenti için Mobil Uygulama yapılması	SKA 10, SKA 11, SKA 17
55	Halk sağlığına yönelik farkındalık geliştirilmesi	SKA 3, SKA 6, SKA 8, SKA 11, SKA 12
56	Kongre değerlendirmelerine göre eğitim planlaması	SKA 11
57	Amasya Kent Merkezi için ulaşım planlamasının yapılması	SKA 8, SKA 11

Kaynak: (Amasya Kent Konseyi, 2026j)

SKA 1 : Yoksulluğa Son (1)

SKA 2 : Açlığa Son (3)

SKA 3 : Sağlıklı ve Kaliteli Yaşam (11)

SKA 4 : Nitelikli Eğitim (10)

SKA 5 : Cinsiyet Eşitliği (6)

SKA 6 : Temiz Su ve Sanitasyon (3)

SKA 7 : Erişilebilir ve Temiz Enerji -

SKA 8 : İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme (12)

SKA 9 : Sanayi Yenilikçilik ve Altyapı (12)

SKA 10 : Eşitsizliklerin Azaltılması (7)

SKA 11 : Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar (37)

SKA 12 : Sorumlu Üretim ve Tüketim (7)

SKA 13 : İklim Eylemi (4)

SKA 14 : Sudaki Yaşam -

SKA 15 : Karasal Yaşam (8)

SKA 16 : Barış, Adalet ve Güçlü Kurumlar (3)

SKA 17 : Amaçlar İçin Ortaklıklar (19)

Amasya Kent Konseyi tarafından hazırlanan projeler, sürdürülebilir kalkınma amaçları doğrultusunda Amasya'nın mevcut sorunlarının çözümüne katkı sağlamayı amaçlamıştır. Yukarıda sürdürülebilir kalkınma amaçları verilmiştir. Hazırlanan projelerin hangi sürdürülebilir kalkınma amacı kapsamına girdiği gösterilmiştir. Hazırlanan projelerden 37'si SKA 11'i kapsamaktadır. Bu amaçlardan SKA 11: Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar en çok odaklanılan hedef olarak görülmektedir. Bu durum projelerde Amasya'nın daha yaşanır, afetlere hazırlıklı, ulaşım imkanları gelişmiş bir turizm şehri haline gelmesine odaklanıldığını göstermektedir. Tarihi dokusuyla öne çıkan şehir, 2015 yılında "Harşena Dağı ve Pontus Kral Kaya Mezarları" ile UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesine alınmıştır (Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, 2019). Bu açıdan bir dünya tarih ve turizm şehri olma yolunda ilerleyen Amasya'nın kent konseyi projelerinde bu yönünü geliştirmeye çalışan projelerin olması olumlu bir gelişmedir.

Bunun dışında 12 projede SKA 8, 12 projede SKA 9, 11 projede SKA 3, 10 projede SKA 4, 7 projede SKA 10, 8 projede SKA 15, 7 projede SKA 12, 6 projede SKA 5 karşılanmıştır. Bu bağlamda hazırlanan projeler Amasya'nın eğitim, cinsiyet eşitliği, eşitsizliklerin giderilmesi,

sanayi yenilikçilik ve altyapı, karasal yaşam, sağlıklı ve kaliteli yaşam alanındaki ihtiyaçlarını karşılamayı hedeflemektedir. Hazırlanan projelerde SKA 1, SKA 2, SKA 6, SKA 13, SKA 16'nın daha az karşılandığı görülmektedir. İklim, yoksulluk, açlık, temiz su, eşitsizliklerin azaltılması, barış, adalet gibi konuların hazırlanan projelerde daha az ele alınması bir eksiklik olarak değerlendirilmektedir. Çünkü bu konular bugün başta Amasya'da olmak üzere hemen hemen her kentin en temel sorun alanlarını meydana getirmektedir. SKA 14'ün projelerde karşılanmamasının nedeni muhtemelen Amasya'nın bir kıyı şehri olmamasından kaynaklanmaktadır. Ancak SKA 7'nin hiçbir projede karşılık bulamaması önemli bir eksik olarak dikkat çekmektedir. Günümüzde kentlerin sürdürülebilir kalkınma kapsamında yenilenebilir enerjiye geçmeye çalıştıkları düşünüldüğünde Amasya için SKA 7'nin projelerde gözetilmesi gerekirdi. Kent konseylerinin önemli bir yönetim aracı oldukları göz önüne alındığında Amasya kenti için hazırlanan projelerde Amaçlar İçin Ortaklık anlamına gelen SKA 17'nin 19 projede karşılık bulması olumlu bir adımdır.

Amasya Kent Konseyi kentte yaşayan tüm toplumsal kesimlere hizmet sunabilme konusunda yerel yönetimler ve üniversite gibi aktörlerle iş ve güç birliğini esas alan bir anlayışla projeler geliştirmekte ve bunların hayata geçirilmesini amaçlamaktadır (Amasya Kent Konseyi, 2026j). Bu durum, konsey çalışmalarında yönetişimin esas alındığını ve yerel aktörlerle politika geliştirme çalışmalarının sürdürüldüğünü göstermektedir. Özellikle Amasya Kent Konseyi çalışma meclislerinde çeşitli akademisyenlerin görev aldığı tespit edilmiştir. Ek olarak Amasya Belediyesiyle ilişkilerin daha da geliştirilmesine özen gösterildiği anlaşılmaktadır. Bu durum yönetişimin ve yerel demokrasinin belli ölçüde hayata geçirilmeye çalışıldığını ortaya koymaktadır. Ancak kurumsal düzeyde üniversite ile yürütülen herhangi bir çalışmaya ulaşamamıştır.

Amasya Kent Konseyi yürütme kurulu ve etik kurulu üyelerine bakıldığında akademisyen, emekli öğretmen, mimar, dernek yöneticisi, belediye meclis üyesi, muhabir, kamu çalışanı, müteahhit, belediye çalışanı, muhtar, dernek yöneticisi, sendika temsilcisi, özel sektör çalışanı, öğrenci, parti temsilcisi gibi farklı mesleklerden ve toplumsal kesimlerden üyelerin görev aldığı görülmektedir (Amasya Kent Konseyi, 2026a). Bu durum kent konseyinin toplumu temsil etme konusunda çeşitliliği koruduğu anlaşılmaktadır. Ancak kentsel politikalar konusunda uzman görevlilerin yeterince bulunmadığı tespit edilmiş ve bunun da başarılı kentsel politikaların geliştirilmesini sınırlandırabildiği düşünülmektedir. Aynı zamanda yapılan incelemelerde kent konseyinde görev alan üyelerin birçoğunun orta yaş ve üzerinde olduğu, gençlerin çok fazla temsil edilmediği anlaşılmaktadır. Gençlerin kentsel politikaların geliştirilmesine ve yönetim süreçlerine katılımlarına olan ihtiyaç düşünüldüğünde bu durum kent konseyi çalışmalarını olumsuz yönde etkilemektedir.

Amasya Kent Konseyinin on çalışma meclisi incelendiğinde her bir çalışma meclisinde görev alan üyelerin dengeli bir dağılım sergilemediği anlaşılmaktadır. Üyelerin cinsiyete göre dağılımlarına bakıldığında ise bir çalışma meclisi (Kadın Çalışma Meclisi) hariç çalışma meclislerinde erkek üye sayısının kadın üye sayısından fazla olduğu görülmektedir (Amasya Kent Konseyi, 2026a). Dolayısıyla çalışma meclislerinde cinsiyet eşitliği tam olarak sağlanamamaktadır. Kent konseyinin teşkilatlanma ve işleyişinde sürdürülebilir kalkınma amaçlarından olan "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" amacının karşılanmadığı anlaşılmaktadır.

Kent konseyinin aldığı tavsiye kararlarının Amasya Belediye Meclisi'nde ne oranda karşılık bulunduğu konusunda somut bir veriye Kent Konseyinin internet sitesinden ulaşılamamıştır. Bu durum Amasya Kent Konseyinin geliştirdiği projelerin ve politikaların hangi oranda karşılık bulunduğu, uygulamalara ne şekilde yansıdığı tam olarak ölçülememektedir. Bu durum kentsel projelerin kâğıt üzerinde kalması riskini ortaya çıkarmaktadır.

Konseyin yürütme ve etik kurullarında akademisyen, emekli öğretmen, mimar, muhtar ve sendika temsilcisi gibi farklı meslek gruplarından kişilerin yer alması, toplumsal temsil çeşitliliği açısından olumlu bir göstergedir. Üyelerin çoğunlukla orta yaş ve üzeri olması, gençlerin temsiline düşük kalması yerel demokrasi açısından bir eksiklik. Ayrıca, Kadın Meclisi dışındaki çalışma gruplarında erkek egemen bir yapı görülmekte, bu da "Cinsiyet Eşitliği" ilkesinin tam olarak hayata geçirilemediğini göstermektedir. Konsey üyesi olma şartı aranmaksızın herkesin katılabildiği "Çalışma Grupları", geniş yelpazeli bir katılıma imkân tanıyarak demokratik katılımı güçlendirmektedir.

Konsey, kendisini belediyenin bir birimi değil, Belediye Kanunu'na (madde 76) dayanan bağımsız bir "sivil oluşum" ve "müzakere alanı" olarak konumlandırmaktadır. Yerel yönetimler ve üniversite mensuplarıyla (akademisyenler düzeyinde) kurulan diyalog, yönetişimin temel ilkelerinden olan paydaşlarla iş birliği anlayışına uygundur. Ancak üniversite ile henüz kurumsal düzeyde bir çalışma yapıldığına dair veri bulunmamaktadır.

Konseyin 10 farklı meclis aracılığıyla afet dirençliliğinden hayvan haklarına kadar geniş bir yelpazede proje üretmesi "aktiflik" göstergesidir. Konseyin hazırladığı 57 proje önerisi incelendiğinde, en çok odaklanılan alanın "Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar" (SKA 11) olduğu görülmektedir. Bu durum, Amasya'nın tarihi dokusunu koruma ve turizm potansiyelini geliştirme (UNESCO süreci) hedefiyle örtüşmektedir. "Erişilebilir ve Temiz Enerji" (SKA 7) konusunda hiç proje üretilmemiş olması ve iklim eylemi, yoksulluk gibi temel sorun alanlarının geri planda kalması, konseyin politika üretim potansiyelindeki zayıf yönler olarak belirtilmiştir.

Amasya Kent Konseyi, örgütlenme ve proje üretme safhalarında önemli bir mesafe kat etmiş; kentin farklı aktörlerini bir araya getirerek bir yönetişim platformu oluşturmayı başarmıştır. Ancak gerçek anlamda etkili bir yerel demokrasi aktörü olabilmesi için; genç katılımını artırması, çalışma meclislerinde cinsiyet dengesini sağlaması ve aldığı tavsiye kararlarının uygulama süreçlerini halka açık şekilde takip etmesi gerekmektedir.

5. SONUÇ

Amasya Kent Konseyi, teşkilatlanma sürecini başarılı şekilde tamamlayarak kentin sosyal, kültürel ve mekânsal gelişimine yönelik aktif çalışmalar yürütmeyi başarmıştır. Bünyesinde hayata geçirdiği farklı çalışma meclisleriyle sürdürülebilir kalkınma amaçlarıyla uyumlu çeşitli projelerin hazırlanmasını sağlamıştır. Hazırlanan 57 projenin büyük bir kısmının "Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar" (SKA 11) hedefiyle örtüşmesi, kentin kimlik değerlerini koruma bilincinin yerleştiğini ve tarihi dokusu, kültürel mirasıyla bir turizm kenti olma yolundaki kararlılığını göstermektedir. Ancak konseyin yerel yönetişim ve katılımcı demokrasi üzerindeki etkisini sınırlayan birtakım zayıf yönler mevcuttur:

Temsiliyette Çeşitliliğin Artırılması: Konseyin yaş ortalamasının yüksek olması ve genç temsiliyetinin sembolik düzeyde kalması, kentsel politikaların dinamizmini zayıflatmaktadır. Gençlerin karar alma süreçlerine daha aktif katılımını sağlayacak teşvik mekanizmaları geliştirilmelidir.

Cinsiyet Eşitliğinin Tesisi: Kadın Meclisi dışındaki tüm çalışma gruplarında görülen erkek egemen yapı, sürdürülebilir kalkınmanın temel ilkelerinden biri olan "Cinsiyet Eşitliği" ile çelişmektedir. Meclis üyeliklerinde kadın kotası veya dengeleyici politikalar uygulanmalıdır.

Şeffaflık ve İzlenebilirlik: Konsey tarafından alınan tavsiye kararlarının Belediye Meclisi'ndeki akıbetine dair somut verilerin eksikliği, hazırlanan projelerin "kâğıt üzerinde kalması" riskini doğurmaktadır. Bu kararların uygulama süreçleri dijital platformlar üzerinden vatandaşların takibine açılmalıdır.

Stratejik Alanlara Odaklanma: İklim eylemi ve temiz enerji gibi modern kentsel sorunların projelerde yeterince yer bulmaması bir eksikliktir. Üniversite ile kurumsal düzeyde iş birliği artırılarak bilimsel temelli ve yenilikçi politikalar geliştirilmelidir.

Amasya Kent Konseyi'nin etkisini artırmak için genç ve kadın katılımı teşvik edilmeli, üniversite ile akademisyenler düzeyindeki diyalog kurumsal iş birliğine dönüştürülmeli ve hazırlanan projelerin hayata geçirilme süreçleri halka açık bir şekilde takip edilerek şeffaflık sağlanmalıdır.

Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı

Bu çalışma, araştırma ve yayın etiği ilkelerine uygun olarak hazırlanmıştır. Çalışmada insan veya hayvan denek kullanılmadığından etik kurul izni ve/veya özel yasal izin gerekmemektedir.

Yapay Zekâ Kullanım Beyanı

Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde yalnızca dil düzenlemesi amacıyla Gemini kullanılmıştır. Elde edilen içerik yazarlar tarafından gözden geçirilmiş ve gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Makalenin nihai içeriğine ilişkin tüm sorumluluk yazarlara aittir.

KAYNAKÇA

- Ağır, O., Belli, A., & Arslan, Ş. (2017). Kent konseylerinde halk katılımı ve gönüllülük: Adana Kent Konseyi örneği. *Al-Farabi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(3), 320–332.
- Amasya Kent Konseyi. (2024a, 2 Ekim). *1. genel kurul toplantımızı gerçekleştirdik*. Erişim tarihi: 25 Nisan 2026, <https://amasyakentkonseyi.org.tr/2024/10/02/lorem-ipsium-4/>
- Amasya Kent Konseyi. (2024b, 2 Ekim). *Kent Konseyi 2. olağan genel kurulu toplandı*. Erişim tarihi: 25 Nisan 2026, <https://amasyakentkonseyi.org.tr/2024/10/02/lorem-ipsium-3/>
- Amasya Kent Konseyi. (2026a, 26 Nisan). *Afet dirençli kentler*. Erişim tarihi: 25 Mayıs 2026, <https://amasyakentkonseyi.org.tr/afet-direncli-kent/>

- Amasya Kent Konseyi. (2026b, 25 Nisan). *Gençlik Meclisi*. Erişim tarihi: 25 Nisan 2026, <https://amasyakentkonseyi.org.tr/genclik-meclisi/>
- Amasya Kent Konseyi. (2026c, 26 Nisan). *Hakkımızda*. Erişim tarihi: 26 Nisan 2026, <https://amasyakentkonseyi.org.tr/hakkimizda/>
- Amasya Kent Konseyi. (2026d, 26 Nisan). *Hayvan hakları, kent sağlığı, çevre ve iklim*. Erişim tarihi: 26 Nisan 2026, <https://amasyakentkonseyi.org.tr/hayvan-haklari-kent-sagligi-cevre-ve-iklim/>
- Amasya Kent Konseyi. (2026e, 26 Nisan). *Kadın Meclisi*. Erişim tarihi: 26 Nisan 2026, <https://amasyakentkonseyi.org.tr/kadin-meclisi/>
- Amasya Kent Konseyi. (2026f, 25 Nisan). *Kırsal kalkınma ve yaşam kalitesi*. Erişim tarihi: 26 Nisan 2026, <https://amasyakentkonseyi.org.tr/kirsal-kalkinma-ve-yasam-kalitesi/>
- Amasya Kent Konseyi. (2026g, 26 Nisan). *Kültür Sanat Turizm Meclisi*. Erişim tarihi: 26 Nisan 2026, <https://amasyakentkonseyi.org.tr/kultur-sanat-ve-turizm-meclisi/>
- Amasya Kent Konseyi. (2026h, 26 Nisan). *Mekânsal planlama ve kent estetiği*. Erişim tarihi: 26 Nisan 2026, <https://amasyakentkonseyi.org.tr/mekansal-planlama-ve-kent-estetigi/>
- Amasya Kent Konseyi. (2026i, 29 Nisan). *Projeler*. Erişim tarihi: 27 Nisan 2026, <https://amasyakentkonseyi.org.tr/projeler/>
- Amasya Kent Konseyi. (2026j, 26 Nisan). *Sürdürülebilir ekonomi*. Erişim tarihi: 26 Nisan 2026, <https://amasyakentkonseyi.org.tr/surdurulebilir-ekonomi/>
- Amasya Kent Konseyi. (2026k, 26 Nisan). *Yönetim-yönetişim (sivil toplum)*. Erişim tarihi: 26 Nisan 2026, <https://amasyakentkonseyi.org.tr/yonetim-yonetisim-sivil-toplum/>
- Belediye Kanunu, Kanun No. 5393. (2005). <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=5393&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>
- Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı. (2019, 19 Ocak). *UNESCO'nun Dünya Mirası Geçici Listesine alınan Amasya'ya ziyaretçi akını*. Erişim tarihi: 29 Nisan 2026, https://www.iletisim.gov.tr/turkce/yerel_basin/detay/amasyada-muzeler-ziyaretci-akinina-ugradi
- Çelik, A. (2013). Kent yönetimi bağlamında kent konseyinin işlevleri üzerine bir değerlendirme. *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 14(2), 215–229.
- Doğan, K. C., & Kalkışım, H. M. (2015). Türkiye’de yerel siyasete katılım açısından kent konseyleri: Gümüşhane Kent Konseyi örneği. *PARADOKS Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi*, 11(özel sayı), 118–136.
- Erkul, H., Kanten, P., & Seçtim, H. (2019). Kentlilik bilincinin oluşturulmasında kent konseylerinin rolleri üzerine nitel bir araştırma. *Management and Political Sciences Review*, 2(2), 53–73.

- Gürbüzer, A., Sevinç, İ., Alodalı, M. F. B., & Işık, R. (2024). Kentsel politika yapımı ve uygulamada kent konseylerinin rolü: Selçuklu ve Nilüfer Belediyeleri üzerinden karşılaştırmalı bir analiz. *Journal of Academic Value Studies*, 10(1), 1–17.
- Güven, A., & Çiçek, A. (2023). Teori ve uygulamanın paradoksu: Sivas Kent Konseyi örneği. *Türk İdare Dergisi*, 95(496), 217–244.
- İçişleri Bakanlığı. (2026, 8 Mayıs). *Mülki idare bölümleri*. Erişim tarihi: 8 Mayıs 2026, <https://www.e-icisleri.gov.tr/Anasayfa/MulkiIdariBolumleri.aspx>
- Kalaycı, S., & Akin, A. (2021). Sosyal hizmetlerin yerelleşmesine kent konseylerinin katkıları. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 32(1), 189–210.
- Karakurt Tosun, E. (2018). Parlamenter sistemde katılımcı yerel yönetim mekanizmaları olarak kent konseyleri: Bursa Kent Konseyi örneği. *Strategic Public Management Journal*, 4(7), 1–12.
- Kayan, A. (2018). Çağdaş gelişmeler kapsamında kent yönetimi tartışmaları. M. A. Özer & U. Ayhan (Ed.), *Kamu yönetimi tartışmaları* içinde (ss. 579–626). Gazi Kitabevi.
- Kent Konseyi Yönetmeliği. (2006). *Resmî Gazete* (Sayı: 26313). <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=10687&MevzuatTur=7&MevzuatTerTip=5>
- Öktem, K., Sadioğlu, U., Haksevenler, H. G., Sadioğlu, C., Akpınar, A., & Akpınar, İ. E. (2022). Kent konseyi kadın meclisleri üzerine bir değerlendirme: Silivri ve Şişli Kent Konseyi kadın meclisleri. *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, 31(4), 85–108.
- Önder, Ö., & Güler, E. (2016). Türkiye’de yerel demokrasi açısından kent konseyleri üzerine bir araştırma: Kütahya Kent Konseyi örneği. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 881–902.
- Türkiye Kent Konseyi Birliği. (2026, 8 Mayıs). *Kurumsal yapı*. Erişim tarihi: 8 Mayıs 2026, <https://www.kentkonseyleribirligi.org.tr/kurumsal-yapi/uyelerimiz.html>
- UNDP. (2015). *Sustainable Development Goals*. https://www.dev-practitioners.eu/media/key_documents/SDGs_Booklet_Web_En.pdf
- Yaylı, H. (2015). Yönetimden yönetişime geçişte bir halk katılımı yolu olarak kent konseyleri. F. Kırıışık & Ö. Önder (Ed.), *Kamu yönetiminde ve siyaset bilminde karar verme* içinde (ss. 171–198). Detay Yayıncılık.